

2. Гринько, Т., Гвініашвілі, Т., Каліберда, М.С. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71>.
3. Гринько Т.В., Каціна К.С. Формування та впровадження системи стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства в сучасних умовах господарювання. *Економіка та підприємництво*: зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; Київ: КНЕУ, 2019. № 43. С. 104-114.

Канд. екон. наук Олійник Т. І., Грищенко О. М.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Сучасні підприємства часто стикаються з проблемою створення ефективного організаційно-економічного механізму управління для забезпечення успішної діяльності. Ця проблема особливо актуальна сьогодні для виробничих підприємств в Україні. Ефективність функціонування підприємства відображає, наскільки ефективно воно використовує свої ресурси, досягає своїх цілей і має стійкість у конкурентному середовищі. З урахуванням складових цієї ефективності можна виділити основні типи: ресурсну, цільову та структурну [1-2].

Ресурсна ефективність є важливим показником, який відображає, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси для досягнення поставлених цілей і результатів у своїй діяльності [3]. Цей аспект вказує на продуктивність, економічність та раціональність використання різноманітних ресурсів, включаючи фінансові, матеріальні, людські та технічні ресурси. Оцінка ресурсної ефективності дозволяє підприємству виявити можливість оптимізації витрат та підвищення ефективності їх використання, що в свою чергу сприяє збільшенню конкурентоспроможності та прибутковості підприємства.

Цільова ефективність відображає ступінь, до якої підприємство може досягати своїх поставлених цілей або досягнення рівня, який визначений як досяжний та реалізований у процесі функціонування. Цей аспект відображає не лише здатність підприємства встановлювати конкретні цілі, а й його здатність досягати їх у визначений термін та з відповідним рівнем ефективності. Цільова ефективність важлива для оцінки стратегічного управління підприємством та

його здатності адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Вона є ключовим аспектом у визначенні успішності стратегічних напрямків розвитку та досягнення конкурентних переваг.

Структурна ефективність варта особливої уваги за те, що вона визначає стабільність та витривалість функціонування підприємства в умовах внутрішніх та зовнішніх впливів. Ця складна категорія охоплює ефективне розподілення ресурсів, а також здатність підприємства до проведення структурних змін, що дозволяють пристосовуватися до змін у середовищі та досягати максимальної продуктивності. Вона відображає не лише здатність підприємства до оптимізації своєї організаційної структури, а й його гнучкість у вирішенні внутрішніх проблем та реагуванні на зміни на ринку. Враховуючи структурну ефективність, підприємство може забезпечити оптимальне використання.

Оцінка різних аспектів ефективності функціонування підприємства є складним завданням, яке вимагає аналізу різних факторів. Серед них особливу увагу заслуговують ресурсна, цільова та структурна складові, які визначають ефективність розміщення ресурсів, досягнення поставлених цілей та стійкість підприємства. Ресурсна ефективність обумовлюється правильним використанням ресурсів у виробничих процесах, що краще аналізувати через функціональні підсистеми підприємства. Цей підхід дозволяє виявити, як кожен аспект впливає на загальний результат. Цільова ефективність вимірюється здатністю підприємства до досягнення своїх стратегічних цілей та завдань. Вона може бути визначена як ступінь відповідності досягнутих результатів запланованим показникам. Структурна ефективність включає аналіз ефективності організаційної структури підприємства, зокрема розподілу повноважень, взаємодії між підрозділами, та здатності підприємства адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі.

Такий підхід до вимірювання та аналізу ефективності функціонування підприємства за допомогою ресурсної, цільової та структурної ефективності допомагає зрозуміти, наскільки ефективно використовуються ресурси та досягаються поставлені цілі. Це має велике значення для конкурентоспроможності підприємства на ринку, оскільки дозволяє виявити його сильні та слабкі сторони, а також визначити напрямки подальшого розвитку і вдосконалення. Підприємство,

яке ефективно використовує свої ресурси, досягає запланованих цілей і має гнучку та адаптивну структуру, зазвичай має кращі перспективи для успішної конкуренції та стабільного розвитку.

Для розуміння сутності підвищення економічної ефективності функціонування підприємства важливо розглядати управління ефективністю діяльності підприємства як комплексний процес, який включає в себе розробку та реалізацію стратегій, використання оптимальних ресурсів, контроль за виконанням планів та аналіз результатів. При розробці стратегії потрібно домогтися найбільшої визначеності, завдяки чому, підприємство зможе вчасно передбачити зміни у зовнішньому середовищі і ментально на них реагувати [3].

Цей підхід дозволяє підприємствам ефективно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі, максимізувати прибутковість та забезпечувати стійкий розвиток в умовах ринкової конкуренції. Отже, основні критерії, визначені для оцінки управління підвищенням економічної ефективності функціонування підприємства, є основою для створення системи показників, які відображають повний обсяг управління ефективністю діяльності підприємства. Така система дозволяє забезпечити комплексний підхід до оцінки та контролю за різними аспектами функціонування підприємства.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В., Головка Д.Д. Наукові підходи до оцінки ефективності діяльності суб'єктів підприємництва. *Modern economics*. 2018. № 11. С. 51-57. [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-08](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-08).
2. Гринько Т.В., Алещенко В.І. Вплив та взаємозв'язок ефективності та економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, Серія: Економіка і менеджмент*, 2020. Видавничий дім «Гельветика». Вип. 42. С. 4-11.
3. Олійник Т.І., Коноплянко Д.О. Структура механізму стратегічного розвитку вітчизняних підприємств. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1548>.